

59. Venora. Üks kulus muistene lauso jut.
Tartus. Paatmanni kirjadega. 12 lehhe. 8.
60. Ünnistegija kopputap so üsse een. —
Johannes Gößner. — Saksa kelest Maakeelde ümberpantu.
Tartum, 1851. Schümmanni läsja ninf C. Mattiesenit
kirjadega. 72 lehhe. 8.

Barklai de Tölli.

Kes sinna meie Tartu lina platši päle püttup, mes wenepodide een om nink kos ferrikorahwas ferrikust tundi nink tūmest terrikohé tullen nink minnenristi üllelätwa, se om tötteste fa mittokord nännu, et tallorahwas platši pääl selle kiivise áwwosamba ümber saisma jáwa nink sedda wassist fuijo, mes sääl pääl om, immetellewa. Kea temmaga jo tutwambas ómma sanu, näütwa sedda wassist meest valja väga nink tötlase valgega neile, kea tedda eddimästkorda näggewa, nink selletawa neile, et täl sure wäefillembar mundur säljan om nink et mäntli ütte olla väält ómma mahhasaddanu, et neid áwwotähte, riste nink linte, mes mees riinna pääl káunap, ommete nättasaas, nink et fuijo al ümberringi wassitse wäe-lippo, suretükki, püssa, mõega, odda, raudreiwa nink raudkübara, trünni ja passuna nink mu nisugutse ómma ülespantu üttes tähhenduses, et mittund nink mitmasuggust wäehulka, ni häste riütle kui jal-lamehhe, püssamehhe kui suretükkilaskja temma wöimo nink wallitsuse al ómma olmu. Ent sedda ei mõista ommete keake selletada, kes to särane peas ollema, sedda Keisri polest nida tahheti áwwustada, et temma fuijo sin meie linan üllessäetas üttes iggawetses mälletuses kige pölwe rahwale. Üts kirri om kül kuldtahtidega kiivitahvli päle ülespantu nink näudap wälja, mes selle mehhe nimmi om nink märatside tegude läbbi temma ni kuulsas om sanu; ent Wen-

nekele kirja ei mõista tallorahwas luggeda nink eht kül vodisaksa sääl lähhükesen ütlewa: se om Barklai de Tölli! sis ollete jälle nisamma targa, kui énne ollite, seit surembat tarfust teie neide käest ka ei sa. Sepärrast tahhap sis kalendritegija nopaljo seit mehhest juttustada, kui teil wajja om teda.

Sesamima kulus mees, Mihkel Barklai de Tölli nimmi, om sin Linvalandimaal 1761. ajastajal sun-dini. Temma essa olli Saksa suggust mõisnik nink ka wäesaks olmu, ent kui temma kolm voiga, kelle seast Mihkel keskmene olli, veel wäiko olliwa, läts essa jo maggama nink es jäatta latšile miud pärrandusi, kui omma laitmata nimmme. Mihkel saiже onno mannu, Vermehlen nimmi, ke ka wäe pääl olli olmu ent miud onman wannan ean kui kindral henda wäe väält olli wällale pällemu nink Willandi makónnan, Jani kihhelkunan Enge mõisan waesel kõibel élli. Selle mehhe man kasvi Mihkel Barklai de Tölli üles, seni kui 17. ealises saiже. Se wahnusega pand onno tedda wäe päle nink oste Willandi linan Meiji podin talle kallevit munduris, ent keake es mõista tol harval veel ettearwata, et seit norest kassatse nink allandliko lomoga poistist ütskord särane suur kulus wäepälik yiddi sama.

Kui ta 2 ajastaja rüggimentin olli olmu, sis tömmati jämme soldati mundur säljast mahha nink panti talle venikest välko mundurit sälga. Tol ajjal olli suur Keisri Preewa Katarina II. Wennerigi ülembwallitsaja. Kui miud Katarina II. ülembwallitsuse ajjal 1788. ajastajal Turgi föddä wäljatulli, kos meie Kindral-kubernerri eenwannemb, suur kulus kindral Suworow, suri tekku teggi, sis olli Mihkel Barklai de Tölli ka Turgi föan rüütl kaptien nink saiже ómma wahwuse eest áwworisti riinna väle. Päle to olli Barklai Rootsi föan, sis jälle Pola föan nink 1799. ajastajal jo kindralin.